

ÍSLENSKA

ČEŠTINA

БЪЛГАРСКИ

PORTUGUÊS

HRVATSKI

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

SUOMI

TÜRK

GAE

РУЗБІ

EEST

LARINO

JEZIKOVNO
POPOTOVANJE PO EVROPI

SL

DOBRODOŠLI NA POPOTOVANJU PO EVROPSKIH JEZIKIH

Jeziki, ki jih boste srečali na naslednjih straneh, odražajo raznolikost kultur in tradicij, ki obstajajo druga ob drugi na naši celini. Nekatere od približno 225 jezikov, ki so v Evropi avtohtoni, govorijo milijoni, drugi, ki jih govoriti le peščica ljudi, pa so že blizu izumrtja.

Natem kratkem popotovanju boste odkrili številne podobnosti. Evropski jeziki v veliki meri spadajo v tri glavne skupine: slovansko, romansko in germansko, pri čemer imajo jeziki v vsaki skupini podobne korenine - vendar so se skozi stoletja razvijali v različne smeri. Spoznali boste tudi razlike med njimi: raznolikost abeced (kot so latinica, cirilica, grška, armenska in gruzijska) s pogosto umetnimi pisavami, kako se lotevajo ustvarjanja besed za nove izume ter njihov včasih skrivnostni izvor. Vsi imajo svojo edinstveno identiteto in svojo zgodbo.

Lahko vam le na kratko predstavimo nekatere evropske jezike. Veliko, veliko več jih nismo omenili. Ne zato, ker so manj pomembni ali manj zanimivi, ampak preprosto zato, ker jih na tem kratkem popotovanju ne moremo zajeti vseh.

Obstaja nekaj primerov regionalnih in manjšinskih jezikov, ki jih v delu države ali območjih več držav govoriti relativno majhen del prebivalstva. Obstajajo neteritorialni jeziki, ki jih govorijo skupine po vsej Evropi, vendar se ne identificirajo z določeno državo izvora. Obstajajo tudi migracijski jeziki, ki ne izvirajo iz Evrope, ampak so jih na celino prinesli govorci, ki so se preselili iz drugih delov sveta.

Na vsaki strani posameznega jezika je kratek Larin uvod z nekaj ključnimi besedami, besednimi zvezami in posebnimi znaki iz abecede, pa tudi približno število ljudi po vsem svetu, ki ga uporabljajo kot svoj prvi jezik.

Upamo, da boste uživali v spremljanju naše vodnice Lare na njenem popotovanju po nekaterih evropskih jezikih. Morda vas bo to spodbudilo, da se odpravite na podobno popotovanje z veliko trenutki 'O, a res?' ali 'Vau - tega nisem vedel!' in odkrivanja zakladov, skritih tik pod površjem našega vsakdanjega življenja.

JEZIKI, KI JIH LARA SREČA NA SVOJEM POPOTOVANJU

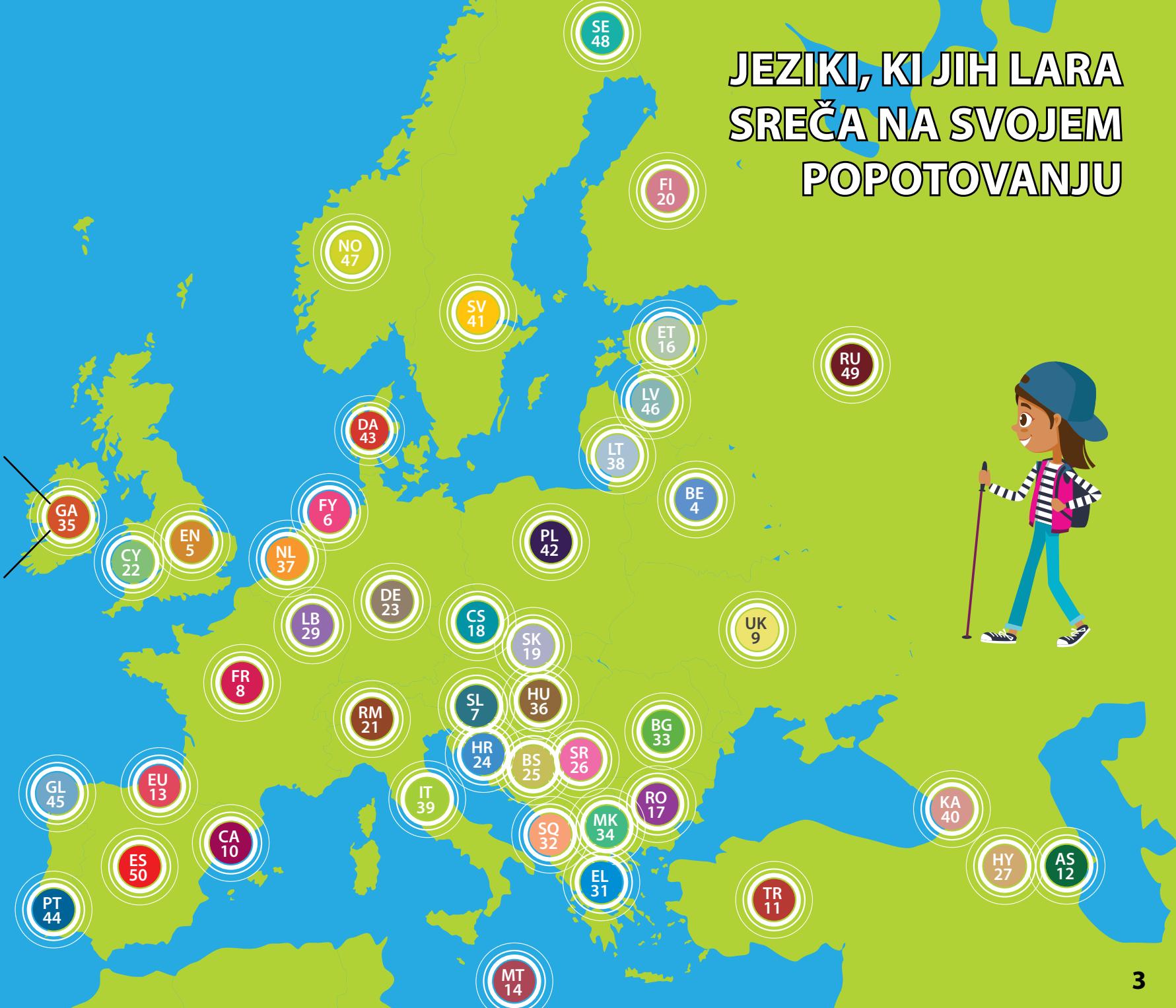

Koda jezika
(ISO-639-1)

Številka strani

28 ROMANI ČIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

 5 000 000

так

he

An illustration featuring two white speech bubbles with black outlines. The left bubble contains the Belarusian phrase 'Добры дзень!' (Good morning!) in a bold, black, sans-serif font. The right bubble contains the Belarusian phrase 'Дзякуй!' (Thank you!) in the same style. The background shows a blurred scene of green trees and foliage.

Živjo! Moje ime je Lara! Pridite in se mi pridružite na tem očarljivem popotovanju po čudovitih jezikih Evrope ... To pot bomo začeli v "krasaviku" ... Počakaj. Kje? "Krasavik" (april) je najlepši mesec v Belorusiji in zato so Belorуси ta mesec dobesedno pomenovali "lep". Le kdo ne mara pomlad?

1	адзін
2	два
3	тры
4	чатыры
5	пяць
6	шэсць
7	сем
8	восем
9	дзеўсяць
10	дзесяць

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

400 000 000

How are
you?

Hello!

Thank
you!

1	one
2	two
3	three
4	four
5	five
6	six
7	seven
8	eight
9	nine
10	ten

Angleščino govorí največ ljudi na svetu, skoraj 1,3 milijarde. Od tega jih je le približno tretjina domačih govorcev. Ko govorimo isti jezik, se razumemo med seboj, in se zavedamo, koliko imamo skupnega. Potem se svet navsezadnje niti ne zdi tako velik.

yes

no

<< Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

500 000

Hoi!

Hoe giet it
mei dy?

Tank!

ja

nee

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

Frizijščina je verjetno angleščini najbolj podoben živi jezik. "De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflik mei de sēfte wyn." Ste razvozlali? Tule je angleškaražičica: "The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind."

Kako si?

Živjo!

Hvala!

da

ne

č

ž

š

2 osebi sta v slovenščini prav posebni! Ne samo, da imate edninsko obliko (za 1 osebo) in množinsko obliko (za več ljudi), ampak tudi obliko za točno 2 osebi! Torej, če želite reči "jaz in ti", bi lahko rekli "midva" (dva moška ali en moški in ena ženska) ali "midve/medve" (dve ženski). Ko govorimo o številih ... na naslednji strani vam želim pokazati jezik z zanimivim sistemom štetja ...

1 ena
2 dve
3 tri
4 štiri
5 pet
6 šest
7 sedem
8 osem
9 devet
10 deset

QR code

««« Prisluhnite zvoku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

888 76 800 000

oui

non

Ça va ?
Bonjour !
Merci !

ùûü

ââä

öö

æ

îï

ç

œ

éèêë

Écoutez le son de ces mots >>>

Ali ste vedeli, da ima francoščina drugačen način štetja med 70 in 99? Torej za število 75 dobesedno rečete "60 plus 15". Poleg tega za število 80 rečete "4 krat 20"! 96 je torej »4 krat 20 plus 16«. Francoski govorci morajo biti dobri matematiki! Francoščina velja tudi za enega najlepših jezikov, skupaj z ... uganete katerim?

1	un
2	deux
3	trois
4	quatre
5	cinq
6	six
7	sept
8	huit
9	neuf
10	dix

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

888 35 000 000

Привіт!

Дякую!

Як справи?

так

ні

є й
ії ґ щ
ю я ь

<<< Прослухайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

Ogledalce, ogledale na steni povej,
kateri najlepši je jezik od vseh?
Na to vprašanje ni preprostega
odgovora in vsak ima svojega
najljubšega. Na jezikovnem le-
potnem tekmovanju leta 1934
v Parizu je ukrajinščina zasedla
tretje mesto, takoj za francoščino in
perzijščino. Ne poznam nobenega
novejšega jezikovnega lepotnega
tekmovanja!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

10 000 000

Če želite v katalonščini povedati, da je na vaš rojstni dan prišlo le nekaj prijateljev (kar se vam, upam, nikoli ne zgodi!), lahko rečete samo »quatre gats« ali »štiri mačke« in vse bo jasno. Zato, preden se pritožite nad svojo neuspelo zabavo, ne pozabite reči "Gràcies!" (hvala) štirim mačkam, ki so se pojavile!

ç

H

úü

à

éè

íï

óò

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

Turščina je jezik brez spola! Obstaja ena sama beseda za "on", "ona" in "ono", oziroma v resnici samo ena črka - "o". Tako je možno osebo opisati v turščini, ne da bi navedli, ali gre za fanta ali dekle. Pojdite na naslednjo stran in si oglejte, kateri jezik si to lastnost deli s turščino ...

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç ğ ö ş ü İ

AS AZƏRBAYCAN DİLİ

888 23 000 000

Tudi azerščina uporablja "o" za njega, njo in ono, a to ni edino, kar imata turščina in azerščina skupnega. Besede kot sta »z« ali »za«, ne stojijo pred samostalnikom, ampak za njim: zato bi bilo v azerščini »z mojo mamo« »anam ilə« ali dobesedno »moja mama z«. Druga posebnost je, da ko se azerščina piše v latinici ali cirilici, se piše od leve proti desni, ko se piše v arabski pisavi, se piše od desne proti levi.

I
Ö
Ü
Ç
Ə
Ğ
Ş

12

Photo: Three Flame Towers, Baku, Azerbaijan (Borka Kiss | Shutterstock.com)

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

Necəsən?
Salam!
Təşəkkür edirəm!
bəli
xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

EUSKARA EU

750 000

Na splošno jeziki pripadajo jezikovnim družinam in si z drugimi jeziki delijo številne značilnosti, a baskovščina je pri tem izjema. Velja za enega najstarejših evropskih jezikov in njegov izvor ostaja skrivnost. Torej, če se želite pridružiti ekskluzivnemu klubu in postati »euskladuna« (baskovski govorec), poskusite ta jezik!

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

« Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

bai

ez

ñ

ü

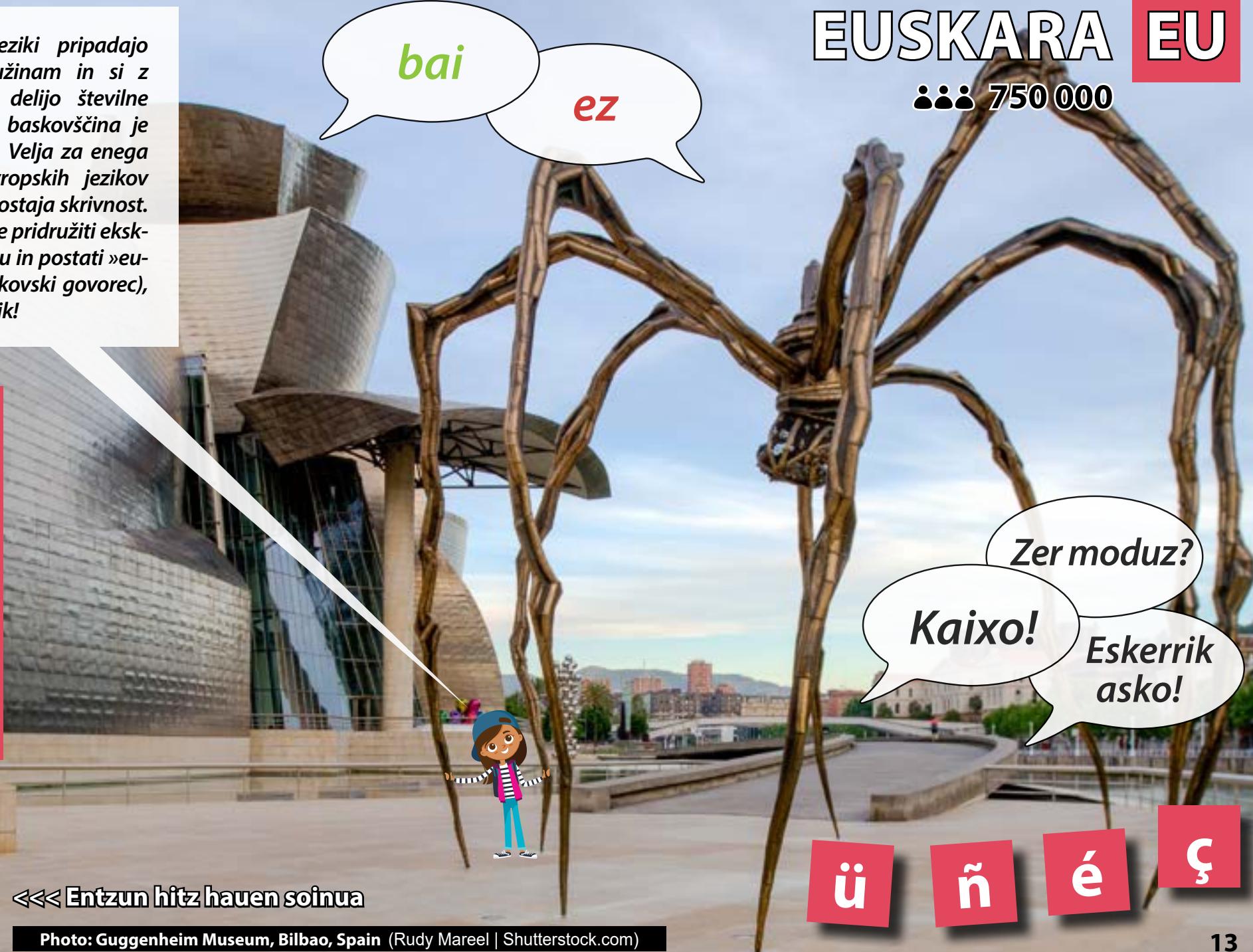
é

ç

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik
asko!

MT MALTI

520 000

Kif int?

Bonġu!

Grazzi!

ċ

ġ

ħ

ż

iva

le

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

Malteščina je glede na število govorcev najmanjši uradni jezik EU. Sliši se podobno kot feničanski jezik, ki so ga govorili na območjih okoli starodavnega Sredozemlja pred 3000 leti. Malteščina je edini jezik v Evropi, ki pripada afroazijski jezikovni družini, in tudi edini jezik iz te družine, ki uporablja latinico. Pojdite na naslednjo stran in pokazala vam bom precej odmaknjen jezik ...

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħha
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħha
- 8 tmienja
- 9 disgħha
- 10 għaxra

ÍSLENSKA IS

314 000

Islandija nima bližnjih sosednjih držav in jezik, ki so ga Vikingi prinesli v 9. in 10. stoletju, se skozi stoletja, kot si lahko predstavljate, ni tako spremenil. Islandščina se izogiba uporabi tujk in raje tvori nove besede iz starih vikinških besed. Tako je beseda za računalnik "tölv" oblikovana iz starih besed "tala" (štевilo) in "völva" (prerokinja).

Hvernig
hefurðu
það?

Hæ!

Þakka
þér fyrir!

1	einn
2	tveir
3	þrír
4	fjórir
5	fimm
6	sex
7	sjö
8	áttu
9	níu
10	tíu

<< Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

já

nei

ET EESTI KEEL

1 100 000

Estončina obožuje samoglasnike!
Vloga samoglasnikov v estonščini
je med vsemi evropskimi jeziki
ena pomembnejših. Obstaja
veliko besed, kot so "Jäääär" (rob
ledu), "Töö-öö" (delovna noč)
ali "Õueaiaääre" (rob ograje, ki
obdaja dvorišče). Zdaj pa naj vam
pokažem jezik, ki lahko sestavi
celoten stavek, ki vsebuje samo
samoglasnike ...

õ

ä

ö

ü

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

LIMBA ROMÂNĂ RO

26 000 000

Romunščina ima tudi zelo rada samoglasnike. Romunščina lahko celo sestavi smiseln stavek, sestavljen samo iz samoglasnikov: "Oaia aia e a ei, eu i-o iau" pomeni "Ta ovca je njena, jaz jo vzamem." Zdi pa se, da se nekateri jeziki poskušajo popolnoma izogniti samoglasnikom ...

î
ă
ă
ş
ă
ă
ă

<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

1	unu
2	doi
3	trei
4	patru
5	cinci
6	șase
7	șapte
8	opt
9	nouă
10	zece

da

nu

CS ČEŠTINA

14 000 000

Dobrý den!
Jak se máš?
Děkuji!

ano

ne

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

Če niste navdušeni nad samoglasniki, je morda češčina jezik za vas! Češčina obožuje soglasnike. Besede, sestavljene samo iz soglasnikov, kot so krk (vrat), prst (prst) ali smrk (bor), so zelo pogoste. Poskusite izgovoriti ta češki lomilec jezika: »Chrt pln skvrn zdrhl z Brd«, kar pomeni »Hrt, ves grd, zdirkal z Brd«. To ljubezen do soglasnikov deli tudi soseda - uganete katera?

SLOVENČINA SK

5 200 000

Ahoj!

Ako sa
máš?

Ďakujem!

áno

nie

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šest'
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

Ja, tudi slovaščina ima rada soglasnike! Mnoge slovaške besede so v celoti ali večinoma sestavljene iz soglasnikov, na primer besede vŕb (vrba), štvrt' (četrtina) ali smrt' (smrt). Slovaščina velja tudi za jezik, ki ga govorci drugih slovanskih jezikov najlažje razumejo. Pomaknite se na naslednjo stran in odkrijte precej ekonomičen jezik ...

r ž
í é t
ú áä ñ í óô š
č ř

FI

SUOMI

5 800 000

kyllä

ei

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

Finščina je eden redkih nacionalnih jezikov v Evropi, ki ni indoevropski. Pripada isti družini kot estončina in madžarščina. V finščini lahko z eno besedo poveš veliko stvari. Tako je istun "sedim", istahtaisin "sedel bi nekaj časa", istahdan "sedel bom nekaj časa" in istahtaisinkohan "sprašujem se, če naj sedem za nekaj časa".

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

RUMANTSCH RM

60 000

- 1 in
- 2 dus
- 3 traïs
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea

na

Retoromanščina je najmanj znana od štirih uradnih jezikov Švice. Njena zgodovina se začne pred Kristusovim rojstvom: latinščina Rimljjanov, ki so osvojili območje med Retijskimi Alpami in Donavo, se je pomešala z jeziki lokalnega prebivalstva. Iz te mešanice se je postopoma razvila retoromanščina - in ta se še danes spreminja!

è é

Grazia!

Co vai?

Chau!

<< Taidla co ch'ils pleds tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ŷ

û

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWLLLANTYSILIOGOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwllantysiliogogogogoch, Wales, UK

Najdaljše krajevno ime v Evropi in drugo najdaljše na svetu je valižanski "Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwllantysiliogogogoch". Pomeni približno »cerkev svete Marije v votlini bele leske pri vrtinčastih brzicah in cerkev sv. Tysilia pri rdeči jami«. Obrnite stran in odkrijte jezik, ki se po dolžini besed lahko kosa z valižanskimi krajevnimi imeni ...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

Nemščina je eden od jezikov z najdaljšimi besedami. Če želite opisati stvari, preprosto združite različne besede, da postanejo nova beseda. Tako bi bila beseda za kvalifikacijsko tekmo za svetovno prvenstvo v nogometu „Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel“. Nekatere so lahko nekoliko nejasne, če ne veste, katere besede so bile združene, kot na primer »Urinsekten«, a poskusite jo razvozlati.

<< Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

DEUTSCH DE
 95 000 000

ü ö ä ß

1	eins
2	zwei
3	drei
4	vier
5	fünf
6	sechs
7	sieben
8	acht
9	neun
10	zehn

HR HRVATSKI

5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

da

ne

ć

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

Skupaj s srboščino in bosanščino je hrvaščina eden izmed južnoslovanskih jezikov, ki imajo marsikaj skupnega. Ti jeziki so si tako podobni, da se njihovi govorci zlahka razumejo med seboj. Najkrajše hrvaške besede so sestavljene iz samo ene črke - a (vendar, in), o (približno), u (v), i (in), s (z, od) ali k (do).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

BOSANSKI BS

3 000 000

Bosanščina je zelo podoba hrvaščini in srbskini, vendar ima močno povezavo s turščino: približno 400 let je bila Bosna del Osmanskega cesarstva in je zato iz turščine prevzela številne besede, na primer "minđuše" (uhani), "bujrum" "(izvolite) ali "avlja" (notranje dvorišče).

č
ž

<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

ć

đ

š

da

ne

Kako
si?
Ćao!
Hvala!

1	jedan
2	dva
3	tri
4	četiri
5	pet
6	šest
7	sedam
8	osam
9	devet
10	deset

SR СРПСКИ

12 000 000

Srbščina je eden redkih evropskih jezikov, ki uporablja tako cirilico kot latinico. Govorci srbskega jezika lahko enako dobro uporabljajo obe pisavi. Med slovanskimi jeziki srbščina uporablja eno najkrajših ciriličnih abeced: vsebuje 30 črk. Ko govorimo o abecedah ... Naj vam pokažem jezik z zelo edinstveno abecedo ...

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

Како си?

Здраво!

Хвала!

1	један
2	два
3	три
4	четири
5	пет
6	шест
7	седам
8	осам
9	девет
10	десет

ՀԱՅԵՐԵՆԻ Խ

• 6 700 000

Ուցես:

Ողջույն:

Ըստհակա-
լություն:

- մեկ
- երկու
- երեք
- չորս
- հինգ
- վեց
- յոթ
- ութ
- ինը
- տասը

<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

Armenčina uporablja abecedo, ki je precej edinstvena v primerjavi z drugimi evropskimi jeziki. Nastala je pred približno 2400 leti. Ker so Armenci zelo ponosni na svojo abecedo, so celo postavili spomenik svojim edinstvenim črkam. Armenija oktobra praznuje svoj poseben dan jezika, dan svetih prevajalcev.

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ ի ծ կ հ ձ ն մ

յ ն շ ո չ պ շ ո ւ վ տ ր ց ո ւ փ ք օ ֆ

ROM

ROMANI ČHIB

888 3 500 000

Sar san?
Lašo d'es!
Najis tuke!

va

na

Ašun kadala svaturja >>>

Photo: Romani dance

Do nedavnega se je romščina prenašala iz generacije v generacijo ustno, zato ni splošno sprejetega pisnega standarda. Posamezne različice romščine so napisane z abecedami, ki pogosto temeljijo na prevladujočem jeziku okolice, v kateri živi romska skupnost. Danes pa je v romščini mogoče brati politična besedila, časopise in celo Shakespearea!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efta
- 8 oxto
- 9 iňa
- 10 deš

LËTZEBUERGESCH LB

888 600 000

Moien!

Wéi geet
et?

Merci!

Luksemburščina je pisno obliko dobila pred kratkim. Tradicionalno je bila luksemburščina redko pisana, zato ni bilo uradnih pravopisnih in slovničnih pravil, dokler jih vlada ni določila pred približno 40 leti, leta 1984. Kaj pa znakovni jeziki, jih lahko zapišemo? Pojdi na naslednjo stran, če želiš izvedeti.

1	eent
2	zwee
3	dräi
4	véier
5	fënnef
6	sechs
7	siwen
8	aacht
9	néng
10	zéng

<< Lauschter wéi dës Wieder kléngen

Photo: Péitruß Skatepark, Luxembourg (degetzica | Shutterstock.com)

ä

ëé

jo

neen

INTERNATIONAL SIGN LANGUAGE

Mednarodni znakovni jezik se pogosto uporablja med uporabniki znakovnega jezika iz različnih držav, ki nimajo skupnega jezika - kot že ime pove, je to mednarodni jezik. Zapiše se lahko na več načinov. Na primer, nekateri simboli se uporabljajo za opis oblike roke in gibanja znaka ter mimike. Ko se že toliko pogovarjamo o abecedah ...

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

13 500 000

Beseda "abeceda" izhaja iz prvih dveh črk grške abecede: "alfa" in "beta". Grki trenutno pišejo od leve proti desni, tako kot drugi evropski jeziki, vendar ni bilo vedno tako. Na začetku se je lahko pisalo od desne proti levi in celo v izmeničnih smereh v vsaki vrstici. Na naslednji strani vam bom pokazala zabavno navado grških sosedov ...

ναι

όχι

αβγδεζηθικλμν

ξοπρστυφχψω

<<< Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

Πώς είσαι;
Γεια!
Ευχαριστώ!

1	ένα
2	δύο
3	τρία
4	τέσσερα
5	πέντε
6	έξι
7	επτά
8	οχτώ
9	εννιά
10	δέκα

SQ SHQIP

7 500 000

Ko Albanci odkimavajo, to ne pomeni "ne", ampak ravno nasprotno: "prav, se strinjam, poslušam". Nasprotno pa prikimavanje z glavo gor in dol ne pomeni "da". Pomeni "oprosti, bojim se, da ne" in zdi se, da prinaša slabe novice. Zato bodite še posebej previdni pri kimanju z glavo v Albaniji - morda ste se pravkar strnjali z nečim, česar niste mislili!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

ç

ë

БЪЛГАРСКИ BG

8 000 000

Bolgari tudi prikimavajo za "ne" in zmajejo z glavo za "da". Druga nenavadna značilnost bolgarščine je, da je eden redkih slovanskih jezikov brez sklonov. Zato naj bi se je dalo naučiti lažje kot češčine, ki ima 7 sklonov! Bolgarščina to lastnost deli le z makedonščino.

<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

1	едно
2	две
3	три
4	четири
5	пет
6	шест
7	седем
8	осем
9	девет
10	десет

МК МАКЕДОНСКИ

   3 500 000

Здраво!

Kako su?

Благодарам!

Слушнете како звучат овие зборови >>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

Svoje reakcije ponavadi izražamo s kratkimi frazami ali besedami, ki nimajo posebnega pomena. Makedonci imajo za to poseben način - z "Lele". "Lele" lahko pomeni "O moj bog!" ali "O, čudovito!" in lahko dodate toliko "lele"-jev, kolikor želite. Tako bi lahko rekli "Lele lele lele! Kako lep pes!" Pojdite na naslednjo stran in odkrijte jezik brez "da" in "ne" ...

1	еден
2	два
3	три
4	четири
5	пет
6	шест
7	седум
8	осум
9	девет
10	десет

GAEILGE GA

170 000

Irščina nima besed za "da" ali "ne". Za odgovor na vprašanje uporablja glagolska oblika. Torej bi bil odgovor na vprašanje "Ali so prodali hišo?" "so prodali" ali "niso prodali". Ali v irščini: "Ar dhíol siad an learn? Dhíol. Níor dhíol." Čeprav irščina nima besed za "da" in "ne", ima veliko edinstvenih besed, tako kot jezik na naslednjji strani ...

Conas
atá tú?

Dia dhuit!

Go raibh
maith agat!

1	A hAon
2	A Dó
3	A Trí
4	A Ceathair
5	A Cúig
6	A Sé
7	A Seacht
8	A hOcht
9	A Naoi
10	A Deich

<< Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

HU MAGYAR

13 000 000

Szia!

Hogy
vagy?

Köszönöm!

óöő

í

úüű

é

á

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak>>>

igen

nem

Madžarščina je zaradi 18 slovničnih sklonov in številnih zapletenih pravil eden najtežjih jezikov za učenje. Je pa vredno truda, saj zelo dobro ujame posebne trenutke z eno samo besedo. "Aranyhíd" je dobesedno "zlati most", pomeni pa bleščeč odsev sonca na površini vode.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Photo: Balaton Lake, Hungary

ja

nee

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

Nizozemščina ima prav posebno besedo: "gezellige". To je ena najpogosteje uporabljenih nizozemskih besed in glede na kontekst se lahko prevede kot občutek prijetnosti, zabave ali prijetnega vzdušja. Lahko kaže tudi na občutek pripadnosti, čas, preživet z ljubljenimi ali obisk prijatelja po dolgem času. Na primer: »preživeli smo gezellig večer, se igrali in zabavili ...«.

Hallo!

Hoe gaat
het ermee?

Dankjewel!

LT LIETUVIŲ KALBA

   3 000 000

1	vienas
2	du
3	trys
4	keturi
5	penki
6	šeši
7	septyni
8	aštuoni
9	devyni
10	dešimt

taip

ne

**Kaip
sekasi?**

Labas!

Ačiū!

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

Litovščina je eden najstarejših govorjenih jezikov na svetu in ima celo besede, podobne starodavnemu sanskrtu, na primer "vyras" (človek), "šuo" (pes), "avis" (ovca). To pomeni, da lahko Litovci med poslušanjem tega indijskega jezika prepoznajo nekatere besede. Postajam lačna, gremo jest?

ITALIANO IT

888 67 000 000

V deželi pic, testenin in sira ni presenetljivo, če nekdo dobi "abbiocco". V slovenščini nimamo natančne ustreznice, vendar se abbiocco (izgovorjen kot "ab-byok-ko") nanaša na občutek, ki ga dobite po zaužitju velike količine hrane. Obrnite na naslednjo stran in odkrijte še eno edinstveno besedo, povezano s hrano ...

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

Come stai?

Ciao!

Grazie!

KA ქართული
3 700 000

აბგდევზთიკლმნოჟ

რსტუვეჭლეყჩჩდწჭხაჳ

[მოუსმინეთა სიტუაციის უღერადობას >>>](#)

Photo: Ushguli with mount Shkhara, Georgia (Mehmet | Shutterstock.com)

Gruzijska beseda "shemo-metchama" pomeni jesti, ker je hrana tako dobrega okusa, čeprav ste siti. Približno se prevede kot "po naključju sem pojedel vse skupaj". Gruzijčina ima tudi eno najbolj impresivnih pisav na svetu. Na naslednji strani vam bom pokazala besedo za količino, ki bi si jo vsi žeeli včasih opisati.

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ოქსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

SVENSKA SV

10 000 000

Švedčina je izumila popolno besedo za izražanje ravnovesja, ki pomeni »ne premalo, ne preveč, ampak ravno prav« ali v švedščini »lagom«. Tako lahko lepo poveste, da ste pravkar pojedli lagom! Veliko smo se pogovarjali o edinstvenih besedah, zato si oglejmo tudi nekaj edinstvenih izrazov ...

1	ett
2	två
3	tre
4	fyra
5	fem
6	sex
7	sju
8	åtta
9	nio
10	tio

<< Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

PL POLSKI

45 000 000

Cześć!

Jak się
masz?

Dziękuję!

tak

nie

ć
ą
ę
ł
ń
ś
żż
ó

Posłuchaj brzmienia tych słów >>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

Poljščina ima veliko zabavnih idiomov. Če bi na primer v poljščini rekli "Nie mój cyrk, nie moje małpy", bi to dobesedno pomenilo "Ne moj cirkus, ne moje opice", vendar stavek nima nobene zveze z opicami, ampak pomeni "To ni moj problem." Obstaja še en jezik, ki na zabaven način pove nekaj podobnega ...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

DANSK DA

••• 6 000 000

"Der er ingen ko på isen" je v danščini "Ni krave na ledu", njen dejanski pomen pa je "Ni problema". Če torej na ledu ne vidite nobene krave, bi moralo biti vse v redu. Kot ste verjetno opazili, mnogi jeziki v idiomih radi uporabljajo živali.

Hvordan går
det?

Hej!

Tak!

<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

1	en/et
2	to
3	tre
4	fire
5	fem
6	seks
7	syv
8	otte
9	ni
10	ti

ja

nej

PT PORTUGUÊS

👤 250 000 000

Morda se vam portugalščina ne zdi svetovni jezik. A govorjo celotna Brazilija, kar pomeni več kot 220 milijonov domačih govorcev. Je sedmi najbolj govorjeni jezik na svetu. Govorci portugalščine na splošno razumejo španščino, galicijščino in italijanščino, saj so si ti jeziki zelo podobni. Ko že govorimo o galicijščini ...

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

Ouça o som destas palavras >>>

Photo: Waves in Nazaré, Portugal (aleksey snezhinskij | Shutterstock.com)

GALEGO GL

2 400 000

V galicijščini je med 60 in 100 besed, ki se nanašajo na različne vrste dežja. Če ste bili v Galiciji, boste vedeli zakaj. Na primer, "babuña" se nanaša na dež, ki zveni kot majhen otrok, "torbón" na dež z grmenjem in bliskanjem in "ballón" na močan, vendar kratkotrajen dež, ki traja več dni ...

Ola!

Como
estás?

Grazas!

si

non

ó
í ï
á
é
ñ

<< Escoita o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

1	un
2	dous
3	tres
4	catro
5	cinco
6	seis
7	sete
8	oito
9	nove
10	dez

LV LATVIEŠU VALODA

888 1 750 000

Latvijci radi pojejo. "Daine" so latvijske ljudske pesmi, ki vsebujejo staro latvijsko modrost. "Daine", ki so nastale pred več kot tisoč leti, so ohranjene v ustni obliki. Bile so delpraznovanj (kot jekresovanje na sliki), vsakodnevnega dela, razmišljanj o življenju. Obstaja več kot 1,2 milijona "dain".

NORSK NO

••• 5 320 000

Norveščina ima veliko besed, ki imajo 'ogromen' vpliv na druge, bolj razširjene jezike. Kdo še ni slišal za "trola"? Če so za vas troli nekoliko strašljivi (tudi zame!), potem pomislite raje na lepe norveške "fjorde" in če ti vzbudijo željo po potovanju, ne pozabite na angleško besedo "egg" (jajce), ki je prav tako norveškega izvora.

« Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

ø

æ

å

Hvordan
går det?
Hei!
Takk!

ja

nei

1	én
2	to
3	tre
4	fire
5	fem
6	seks
7	syv
8	åtte
9	ni
10	ti

SE SÁMEGIELLA

888 30 000

Severna samijsčina je eden od samijskih jezikov. Govorijo jo v severnoevropskih državah, zato ni čudno, da ima veliko besed za opis različnih vrst snega in ledu. Na primer, "čahki" je trda snežna kepa, ki se meče pri resnem kepanju, "vahca" je nov ali nesprijet sneg, "soavli" pa je na pol stopljen sneg.

đ

ŋ

ť

á

č

ž

š

juá

a-a

Mo dat
manná?

Bures!

Giitú!

Guldal dáid sániid >>>

Photo: Aurora borealis, Norway

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávcci
- 9 ovcci
- 10 logi

РУССКИЙ RU

150 000 000

Ruščina ima edinstveno besedo, ki opisuje plast ledu, ki se usede, nato po dvigu temperatur stopi in nato spet zmrzne: Гололедица (gololedica), ki se grobo prevede kot gola plast ledu. Ali ste vedeli, da je v Evropi dvakrat toliko domačih govorcev ruščine kot angleščine?

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

<<< Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ ё ѿ ий
э ю я ы

ES ESPAÑOL

489 000 000

¡Hola!

¿Cómo
estás?

¡Gracias!

sí

no

V španščini obstaja izraz „el mundo es un pañuelo!“ (svet je robec), ki kaže na naše presenečenje, ko nekoga slučajno srečamo na nepričakovanem mestu, s čimer izrazimo, da je svet veliko manjši, kot smo si v resnici mislili. In ali ni ravno to tisto, kar naj bi bilo učenje jezika in spoznavanje drugih kulturnih? Španščina je resnično svetovni jezik, saj je uradni jezik v 20 državah. - ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

Photo: Women dancing flamenco in Sevilla, Spain (leonov.o | Shutterstock.com)

á

ñ

é

úü

í

ó

LARINO JEZIKOVNO POPOTOVANJE PO EVROPI

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

To so vsi jeziki z našega popotovanja po Evropi, vendar je v Evropi in po svetu še veliko več jezikov!

baskovščina

AFROAZIJSKI
350 000 000

SEMITSKI
malteščina

gruzijščina

KARTVELSKI
5 000 000

BALTSKI
latvijščina
litovščina

albanščina
grščina

INDOEVROPSKI
3 200 000 000

URALSKI
25 000 000

ROMANSKI

GERMANSKI

BALTSKO-SLOVANSKI

KELTSKI

FINSKI

ALTAJSKI

UGRSKI

TURŠKI

AFROAZIJSKI

KARTVELSKI

INDOEVROPSKI

URALSKI

ALTAJSKI

TURŠKI

BE	EN	FY	SL	FR	UK
CA	TR	AS	EU	MT	IS
ET	RO	CS	SK	FI	RM
CY	DE	HR	BS	SR	HY
ROM	LB	EL	SQ	BG	
MK	GA	HU	NL	LT	IT
KA	SV	PL	DA	PT	GL
LV	NO	SE	RU	ES	

edl.ecml.at/languagejourney

Jezik lahko odpre vrata v drugačen svet. Svet, kjer lahko odkrijete zaklade o državah in kulturah, za katere ne bi brez ključa v obliki jezika nikoli izvedeli. In ena vrata vas lahko popeljejo v svet, od koder vodi še veliko drugih vrat!

Za nekatere ljudi so jeziki strast, za druge pa nuja, toda kamorkoli greste in karkoli delate, se jim ne morete izogniti. Upamo, da vam je to popotovanje dalo vpogled v nekatere od številnih jezikov okoli nas in vas spodbudilo, da poglobite svoje znanje.

Za več informacij o Evropskem centru za moderne jezike Sveta Evrope in o evropskem dnevu jezikov gl. www.ecml.at. Za vse prirede ali prevode nam pišite na information@ecml.at.

© 2021, Svet Evrope

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES
CENTRE EUROPÉEN POUR LES LANGUES VIVANTES
COUNCIL OF EUROPE

